

Државен завод
за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за потрошувачката на енергенти и видови енергии на деловниот субјект (месечно)

E_ENE.13_M_MK_2025_12

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за статистики на животна средина, енергетика и транспорт	
1.3	Лице за контакт
Стојна Манева Ѓурѓица Милошевска	
1.4	Звање на лицето за контакт
Советник	
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
1.6	Електронска адреса
stojna.maneva@stat.gov.mk gjurgica.milosevska@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
003892 3295-637 003892 3295-737	

Државен завод за статистика

1.8	Факс
003892 3111336	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
28/05/2025	
2.2	Последна објава на метаподатоците
28/05/2025	
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
28/05/2025	
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
- Потрошувачка во енергетскиот сектор - Распожливо за финална потрошувачка	
3.2	Систем на класификации
-Национална класификација на дејностите, НКД Рев.2 -Листа на енергенти и видови енергија, ЛЕНЕ	
3.3	Опфат на сектор/и
Опфат на секторот: - В/Б-Рударство и вадење на камен, С/В-Преработувачка индустрија, Д/Г-Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација, F/Г-Градежништво, според НКД Рев.2.	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
Увозот/извозот е количина која е внесена/изнесена во/од националната територија. Енергија за енергетски трансформации претставува енергија потрошена за добивање на други облици на енергија (топлинска и електрична енергија). Размена претставува трансфер на произведените нафтени продукти за понатамошно производство или трансфер на бруто-производството на електрична енергија од обновливи извори. Загуби се сите загуби настанати при пренос и дистрибуција на енергија (природен гас, електрична енергија, геотермална топлина, топлинска енергија). Распожливо за финална потрошувачка претставува енергија на располагање на крајните корисници.	

Бруто-домашна потрошувачка на електрична енергија е збир од нетто-увозот на електрична енергија и бруто-произведената електрична енергија.

Енергетска зависност се пресметува како однос помеѓу нетто-увозот на енергија и вкупно потребната енергија.

Енергетска интезивност претставува однос меѓу вкупно потребната енергија и бруто-домашниот производ (БДП) во евра со референтна 2005 година.

Тон еквивалент на нафта (toe) е стандардизирана единица дефинирана врз основа на еден тон на нафта со нето-калорична вредност од 41 868 KJ/kg.

3.5 Статистичка единица

деловни субјекти.

3.6 Статистичка популација

Деловни субјекти кои припаѓаат на секторите В/Б-Рударство и вадење на камен, С/В-Преработувачка индустрија, Д/Г-Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација, Е/Ѓ-Градежништво, според НКД Рев.2.

3.7 Референтна област

Република Северна Македонија

3.8 Временска покриеност

Од јануари 2005 година наваму.

3.9 Базен период

не е релевантно.

4 Единица на мерење

тони, 000' toe.

5 Референтен период

Месец.

6 Институционален мандат

6.1 Законски акти и други договори

НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА
Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/>). Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0->

%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-
%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/).

Европски и меѓународни: Регулатива (ЕЗ) бр. 1099/2008 на Европскиот парламент и на Советот,
Регулатива (ЕУ) бр. 431/2014 на Комисијата за изменување и дополнување на Регулативата (ЕЗ) бр. 1099/2008 и Методологија за енергетски статистики, Евростат, 1998
Прирачник за енергетски статистики, OECD/IEA/Eurostat, 2004
Прирачник за пресметка на учеството на обновливата енергија, Евростат, 2015.

6.2 Споделување на податоци

Податоците се споделуваат во IEA/Eurostat/UNECE со прашалниците: Electricity (M-3), Solid Fuels (M-3), MOS_OIL, MAXI_JODI, MOS_JODI_GAS.

7 Доверливост

7.1 Доверливост - политика

1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/>). .

2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/>).

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>) и Политиката за доверливост (<https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>), индивидуалните податоци не се објавуваат.

При објавување на податоците од ова истражување на агрегирано ниво, не се јавува потреба за дополнително третирање на податоците заради обезбедување на статистичка доверливост.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

<https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0->

%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/	
8.3	Кориснички пристап
Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на БЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.	
9	Фреквенција на дисеминација
Месечна.	
10	Достапност и јасност
10.1	Соопштенија
https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/	
10.2	Публикации
не е применливо.	
10.3	Онлајн база на податоци
https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/	
10.4	Пристап до микроподатоци
Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (https://www.stat.mk/mk/za-nas/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatofi-za-nauchno-istrzhuvachki-feli/). .	
10.5	Друго
Податоците од истражувањето се испраќаат во Евростат и истите се објавени на веб-страницата на оваа институција.	
10.6	Документација за методологијата
Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на ДЗС.	
10.7	Документација за квалитетот
Согласно европската и националната пракса не се подготвува.	

11	Управување со квалитет
11.1	Обезбедување на квалитетот
Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework-- https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 46 и член 4в (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/).	
11.2	Оценка на квалитетот
Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.	
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
Податоците ги користат државните и научните институции, како и бизнис заедницата за: изработка на планираниот биланс за наредната година, за изработка на долгорочни стратегии во однос на потребата за енергенти и нивното учество во планираната потрошувачка на национално ниво, анализа на употребата на обновливите извори, учеството на обновливите извори во вкупната потрошувачка во земјата и сл.	
12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.	
12.3	Комплетност
Во однос на индикаторите кои се предвидени според Регулативата бр. 1099/2008 на Европската Комисија, ДЗС обезбедува околу 100% од нив.	
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.	
13.2	Примерочни грешки
Не е применливо (истражувањето е со целосен опфат).	

13.3	Непримерочни грешки
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
Т+55 денови.	
14.2	Точност
Податоците се објавени во утврдените рокови во согласност со Календарот на навременост.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Податоците се произведуваат на национално ниво. Споредливоста е обезбедена на меѓународно ниво.	
15.2	Временска споредливост
Временска серија од 2005 година и нема прекин на временската серија.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Податоците се кохерентни меѓу различните делови на енергетските статистики. Кохерентноста со другите областите е делумно обезбедена.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
16	Трошок и оптовареност
не се пресметува.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/).	
17.2	Практика за ревизија на податоците
Податоците се објавени како претходни и конечни (ревидирани) податоци.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци

Ова статистичко истражување е со целосен опфат. Статистичкиот прашалник „Месечен извештај за потрошувачката на енергенти и видови енергии на деловниот субјект“ (ЕНЕ.13) го пополнуваат деловните субјекти кои припаѓаат на секторите: В/Б- Рударство и вадење на камен, С/В - преработувачка индустрија, Д/Г - Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација, F/Г - градежништво, според НКД, Рев.2. Ажурирањето на опфатот се врши годишно."

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Месечна.

18.3 Прибирање на податоците

Податоците за потрошувачката на енергенти се прибираат со статистичкиот прашалник: „Месечен извештај за потрошувачка на енергенти и видови енергии на деловниот субјект“ (ЕНЕ.13). Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна 25 дена од референтниот период.

18.4 Проверка на податоците

Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. За отстапувањата се контактираат извештајните единици. Проверка се врши и на готовите резултати пред нивното објавување.

18.5 Компилирање податоци

Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени контроли. Пресметки: Месечните енергетски статистики се пресметуваат според шемата во заедничките прашалници на IEA/Eurostat/UNECE.

18.6 Прилагодување

Не се врши израмнување на податоците.

19 Коментар

A.1 Анекси